

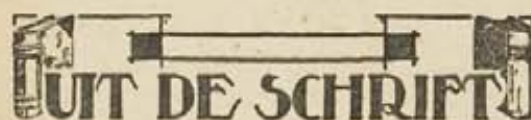
opdat zij uit de synagoge niet zouden worden geworpen; want zij hadden de eere der menschen lief, meer dan de eere Gods, schrijft Johannes, Joh. 12:42-43. En weldra hing de Heere daar smartelijk en gesmaad aan het kruis en zonk Hij weg in den dood, en werd Zijne gemeente later, en dat al de eeuwen door, bestreden en vervolgd door de groote meerderheid der menschen.

Luther en Calvijn en de andere Hervormers destijds, hebben niet de massa geestelijken en kerkleden voor Gods Woord en de rechte reformatie der kerk kunnen winnen, niet de pausen, niet de kardinalen, niet de bisschoppen en aartsbisschoppen, dan met hoogst enkele uitzonderingen, niet de groote menigte van priesters, geestelijken, monniken, niet 't overgrote deel dergenen, die toenmaals tot de kerk behoorden. Al hebben daarna in sommige landen, zooals b.v. in ons land, de meesten met de Roomsche kerk gebroken, of behoorden zij althans niet meer tot haar, zoo is toch de aanhang van Rome in andere landen en in de geheele wereld groot gebleven, die het getal der in Gods Woord waarlijk geloovenden verre overtreft.

De volgers van de Cock en Scholte en Brummelkamp en van Raalte en de andere leiders bij de Afscheiding, waren eerst maar weinigen, al namen zij allengs in aantal toe. Vergeleken bij die bleven onder het Synodale bestuur met zijne verloochening van 's Heeren Woord en eisch voor Zijne kerk, waren deze Afscheidelingen toch steeds maar een klein, of zelfs zeer klein groepje.

En met de Doleantiebeweging ging het al weer op dezelfde wijze. De Synode liet zich niet gezeggen. Professoren, geleerden, predikanten, andere ambtsdragers, niet in eenig bijzonder ambt werkzame geloovigen of kerkleden, hielden zich verwijderd van de Doleerenden, of keerden zich tegen hen. Meestal waren het maar kleine groepjes, die het werk van kerkreformatie ter hand namen, het synodale juk afwierpen, zich als naar Gods Woord gezuiverde kerk openbaarden. En over het geheele land te zamen genomen, was hun getal, vergeleken bij wie onder het synodale dwangjuk met zijn verkeerdheden zich bleven buigen, gering, al werd het aantal Gereformeerde kerken met haar leden door de vereeniging der twee kerkengroepen uit Afscheiding en Doleantie in 1892 ook vrij aanzienlijk. Zij bleven steeds ver in de minderheid bij het aantal Hervormde kerken met haar leden. Tot een tiende der bevolking van ons land hebben we het als Gereformeerde kerken niet, of ter nauwer nood, kunnen brengen.

(Wordt vervolgd).

Gods beloften worden heerlijk vervuld.

Want zoovele beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja, en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid door ons. (Staten-Vertaling)

Want hoevele beloften Gods er ook zijn, in Hem is het: Ja; daarom is ook door Hem het: Amen, tot eer van God door ons.

(Verl. Nederl. Bijb. Gen.) 2 Cor. 1:20

De apostel beschrijft hier de heerlijkheid van Christus met het oog op de beloften Gods aan Zijn volk. En alzoo gaat hij spreken van de geschiedenis der wereld, welke vanwege Gods welbehagen een heilsgeschiedenis geworden is.

Adam ontvangt een belofte „Ik zal vijandschap zetten“. Alzoo wordt hij wedergeboren tot een levende hoop, dat hij met zijn zaad zal overwinnen over de machten der duisternis. Zijn pad met doornen en distelen bezaaid, wordt door deze belofte verlicht. De zon des heils verspreidt haar eerste lichtstralen.

Abraham ontvangt een belofte, dat hij tot een groot volk zal worden. „Ik ben Uw God en de God van Uw zaad“. En alzoo geroepen en geleid, mag hij de wereld, waarin de eene stad gebouwd wordt op de ruïnes van de andere, zien in een nieuw licht. De zon des heils staat aan de kimme, en lokt hem naar de stad, die fundamenten heeft.

Israël ontvangt beloften. Hij heeft een eeuwig verbond der genade met dit volk opgericht. Zoo mag het de wereld zien in de glorie van

den komenden sabbath, waarin de tabernakel Gods bij de menschen wezen zal. De zon des heils straalt al schooner. De geschiedenis der wereld is een heilsgeschiedenis.

En waarom is de Heere zoo oneindig goed? Waarom heeft Zijn aangezicht weer vroolijkheid en licht? Omdat de eigenlijke belofte is Christus. Hij is het geheim der geschiedenis. In Hem gaat de zon des heils de wereld verlichten.

Want als Hij komt, komt Hij als de getrouwe ambtsdrager, die in Zijn optreden niet is „ja en neen“. Zijn optreden is JA. Ik zal betalen de schulden der wereld. Ik zal haar levensbronnen weer openen. Ik zal voor een doorn een denneboom doen opgaan, en voor een distel een mirteboom. Ik zal stichten de stad, die fundamenten heeft, waar de tabernakel Gods bij de menschen zijn zal, en waarin de jeugd des menschen vernieuwd wordt als eens arends jeugd. En Hij veranderde niet. Het was JA en het bleef JA. Ook toen het kruis kwam, en Hij verbrijzeld werd om onzentwil. En toen Hij JA bleef zeggen op het werk Gods tot verlossing der wereld, toen kwam ook het JA van den Vader, het JA der vervulling. De Vader wekte Hem op, maakte Hem tot een Heer van alles, schonk Hem de glorie van den eeuwigden sabbath en verordeneerde Hem de gouden stad met paarden poorten. En waar Hij de Christus was, de tweede Adam, waren wij allen in Hem begrepen, en werd Hij voor de gemeente het JA DER VERVULLING. Gods beloften worden heerlijk vervuld. Toen werd de wereld nog schooner. En de heilsgeschiedenis werd een wonder. In Christus was het JA verschenen. En het blijft JA tot in eeuwigheid. Want zie, Hij is met eer en heerlijkheid gekroond. Hij is het bewijs geworden, dat het welbehagen Gods onveranderlijk is. De zon des heils gaat niet meer onder. Alle beloften gaan in vervulling. In Hem is het JA GEWORDEN.

En Christus heeft nu Paulus geroepen om Hem te prediken als het JA der vervulling. En Hij maakt hem en de andere apostelen getrouw in deze ambtsbediening, en wel uit kracht van den eeuwigden Geest. En zoo worden deze ambtsdragers geen mannen van ja en neen, die nu eens dit prediken, en dan weer dat, maar mannen, die één lijn in de prediking vertoonen. Het is altijd weer Christus, in Wien het JA GEWORDEN IS. En als de gemeente van Corinthe Paulus noemt een man van ja en neen, dan tast zij Christus Zelf aan, alsof Hij ook is JA EN NEEN voor de gemeente, en alzoo tasten zij den Vader aan, alsof Zijn welbehagen over haar ook is JA EN NEEN. Immers aan deze getrouwe ambtsbediening hangt nu alles. Daaruit kan de gemeente weten, dat de genadegaven en de roeping Gods onberouwelijk zijn, dat voor haar de wereld straalt in het vroolijk levenslicht, en voor haar de wereldgeschiedenis een heilsgeschiedenis is, die uitloopt op den eeuwigden sabbath! Nu de prediking onveranderlijk wordt door de getrouwe ambtsbediening van den apostel, nu kan de gemeente weten, dat haar verlossing zeker is. Want nu wordt Christus gepredikt als het JA DER VERVULLING. Hij zelf spreekt nu door den mond van den apostel en Hij zegt: „Kinderkens, gij moogt spreken van gouden tronen en palmtakken. Gij moogt roemen in een wedergeboorte van hemel en van aarde. Ik ben hier zelf als het JA DER VERVULLING. En ik kom in de prediking altijd weer als het JA DER VERVULLING. En uit deze onveranderlijke prediking ligt voor U het onaantastbaar bewijs, dat het welbehagen over U onveranderlijk is“.

Wee dus een kerk, wanneer zij met de beloften Gods gaat knoeien. En gaat spreken van een belofte-in-vollen-zin, en van een belofte in-niet-vollen-zin. En het woord der Schrift: „Want U komt de belofte toe en Uwen kinderen“, gaat veranderen in een onvoorwaardelijke heilbelofte alleen aan de uitverkorenen. Zulk een kerk tast het karakter der prediking aan. Zij kan aan de gemeente niet meer Christus verkondigen als het JA DER VERVULLING. Zij maakt voor de gemeente Christus tot een JA EN NEEN, en alzoo het welbehagen des Vaders zelf tot een JA EN NEEN. De glorie der Nieuw Testamentische prediking is weg en met haar verdwijnt de blijdschap en de vreugde over de roeping Gods in Jezus Christus.

Want de apostel gaat nog verder. „Want hoe-

vele beloften Gods er ook zijn in Hem is het: JA; daarom is ook door Hem het: AMEN, tot eer van God door ons“. In de gemeente van Corinthe was het blijkbaar de gewoonte om luid op amen te zeggen op het gepredikte woord. Het was een liturgisch amen, waarmede de gemeente instemde met de verkondiging van Christus als het JA DER VERVULLING. Met dit amen kreeg de prediking haar schoone afsluiting. Want zonder dit amen der gemeente is de prediking niet af. Zij is geen toespraak om het verder aan de hoorders over te laten hoe zij er over denken. Zij is een prediking van het onveranderlijk welbehagen Gods, om ons in Christus tot kinderen en erigenamen aan te nemen. Zij is een prediking, dat al Gods beloften in Hem worden vervuld, in Wien het JA GEWORDEN IS. En op deze prediking moet nu volgen het amen der gemeente. ZOO IS HET. 't Is trouw al wat Hij ooit beval. Het staat op recht en waarheid pal, als op onwrikbare steunpilaren. Want wij hebben het zelf uit zijn mond gehoord, Christus als het JA DER VERVULLING.

Welnu, zegt Paulus, het amen der gemeente is maar niet een spontane reactie, maar dit amen wordt in ons gelegd door Christus, en wel door Zijn Geest. Hij wekt het amen op. En doet dit amen toenemen in kracht, en uitgroeien tot een eeuwig amen op de beloften Gods, die in Christus vervuld worden, en straks volkomen vervuld zijn. En nu Hij het amen wekt, nu bewijst Hij wederom, dat het welbehagen onveranderlijk is. Als de lofzang klimt uit Sions zalen tot God met stil ontzag, en de gemeente zingt: „De hemel looft o Heer Uw wond'ren dag en nacht, Uw waarheid wordt op aard' de glorie toegebracht, Daar Uw geheiligd volk van Uwe trouw mag zingen“, dan blijkt dus wederom de heerlijkheid van Christus. Hij bereidt den Vader een amen-zeggend volk, dat belijdt dat Gods beloften heerlijk worden vervuld. En alzoo krijgt de Heere door Hem Zijn lof van de gemeente als de betrouwbare en onveranderlijke God, Wiens JA ook JA is, en JA blijft tot in eeuwigheid.

Zoo wordt de prediking wonderschoon. Christus zegt bij monde van Zijn getrouwe knechten: Ik ben het JA der vervulling. Zie maar. Ik ben met eer en heerlijkheid gekroond als Uw Middelaar, in Wien gij begrepen zijt. En Hij wekt nu door Zijn Geest ook het amen, zoodat de kinderen der belofte ook zeggen: Amen, gij o Heiland, zijt het Ja der vervulling. Wij loven U God, wij prijzen Uwen naam. Want gij zijt onveranderlijk. En door dit amen wordt Hem reukwerk toegericht. De Heere hoort er in de muziek van de volharding der heiligen, een muziek, die Hij Zichzelf gemaakt heeft. En de engelen hooren het ook en verblijden zich. En de wereld hoort het ook. De lofzangen op de betrouwbareheid Gods.

Maar waar moet het heen als het beloftebegrip in de gemeente verwoest wordt? Als er gepreekt moet worden: Zeker, U komt de belofte toe, maar dat is gezegd met verwaarloozing van de uitzonderingen? Wie kan nu nog amen zeggen op de gepredikte belofte? Wie kan nu Christus nog zien als het JA DER VERVULLING? De belofte is van haar kracht beroofd. Christus wordt een JA EN NEEN ZEGGER. En het welbehagen wordt ook JA EN NEEN. Het amen komt niet meer. De lofzang van Sions zalen is van zijn glorie beroofd. Wie mag de belofte zich toeëigenen? Wie mag God aangrijpen als de onveranderlijke God in Jezus Christus?

Weg met deze kerk-ontbindende speculaties! Christus is in het midden der gemeente als het JA DER VERVULLING. In Hem hebben alle beloften Gods hun eeuwige kracht. En nu weidt mijn ziel hier met een verwonderend oog. Omdat ik nu één geschiedenis zie van hulp en heil ons aangebracht, en één wonder aanschouw: de onveranderlijkheid van het welbehagen in Christus. Het JA is er. Het is in Jezus Christus. Het amen is er ook. Het komt door den Geest. En dit Ja en dit Amen verkondigen luide: 't Is trouw al wat Hij ooit beval.

Door de onveranderlijke prediking groeit de gemeente in de zekerheden Gods.

Bewaar dan, gemeente van geroepen heiligen, het pand U toevertrouwd. Gij zijt kinderen der belofte, en hebt Christus als het JA DER VERVULLING.

A.

v. d. B.

Er gin
konden l
maar we
weten -
Zij zwee
graag t
na de
Toch
zeide hij
gaan. Zo
toeg is
daag pas
ten tijd
kan dat
bewijs a
kant no
ondersc
TERSTO
val was
EERSTE
zegel al
het doss
ston m
wen te
bereikt v
openen.
clusies n
en gezon
op de wij
ik mij m
Evenw
zwaarde
het niet
den zegg
werden t
pers wer

Onmog
Neen;
Want
Vo
ook
DUS
geen
word

Toen
zwart op
elkaar; h
er zoo ov
zijn leer
onmog
moesten
lijden. Z
ons in h
Evange
gelooven
lijke artik
onze
ons d
heid,
— „o
— „e
— „e
— „e
des

Die ouc
voor zich
genoeg?
dat is toc
hart aan
die woore
hen zoo l
dat EER
zegeling;
worden o
en dat
sacramen
goedwillig
— wat ee
en dat
kan wor
gesproken
beelden v
zijn: dat C
heeft, die
vandaag
Dat kan
leden wor
lopen. M
als degen
dat rijk,
het Sacra
IS pand v
die het o
en het he
derhouder
WANNEE
voeden er
dat staat
belijdenis
En vooris
kleine kir
is gegroe
ging des
Zoo spr
hier verde
lijdenis, I
Ook geen
in leven
Neen, h